

Nevepeno
Poprijeta Devica Marija

1. letni ročnik, 5. št.

1905, aprilis.

Zmozsna
Gospa Vogrszka

POBOZSEN MESZECSÉN LISZT.

REDI GA

Klekl Jozsef, Plebános Pri Szy. Szabestjani.

Vszebina.

1. Szrcsen: Nevtepeno poprijéta Devica Marija (V.) 129
2. Szrcsen: Med Szrca Jezusovoga pétkih te deveti. 131
3. Bassa Ivan: Vüzem 132
4. Szrcsen: Zakaj sze jaz rad pri Jezusi drzsim? (V.) 137
5. Dober Prijatel: Baruch. 139
6. Szrcsen: Pod obranbov Bl. Device Marije. . . 143
7. Marijin: Po Mariji k Jezusi. 149
8. Szrcsen: Jezusovo krotko Szrcé pomágaj ti mené! 150
9. Marijin: Miszel na Jezusovo poniznoszt. . . . 151
10. Prepovedane dni gosztüvanja ne szlúsi. . . . 152
11. Marijin: Edna Zdrava Marija. 153
12. Szobocsánec: Pokore szvesztvo (III.) 154
13. Glászi 160

Rednikovo na glasz dávanje.

**Novi sznopiesi sze lehko vszaki meszee
naroecsijo pri Klekl Jozsefi plebánosi pri
szv. Szebestjáni (Szt. Sebestyén, p. Battyánd
Vasm).**

**Iz sztárik sznopiesov sze szamo prvi dobi,
ovi szo vszi razposzlani.**

**Csiszti dohodki liszta sze obrnejo na zidanje ednoga
szamosztana (klostra) v krajini Szlovenszkoj na Vogrszkom.**

NEVTEPENO POPRIJÉTA DEVICA MARIJA

ZMOZSNA GOSZPA VOGRSZKA

POBOZŠEN MESZECSÉN LISZT.

Nevtepeno Poprijeta Devica Marija.

1854. dec. 8. — 1904. dec. 8.

V.

19.

Ázsiji, Afriki ino v obojoj Ameriki szo visesnji dühovni pasztérje nadüsene pasztiszke liszte piszali szvojim vernikom, naj je na kem pobožsuejse obszlúzsávanje „nevtepenoga poprijetja“ nadignejo.

20. V Rimi szo zsenškoga szpola drústva kotrige oblúbile ka na szpomin nevtepenoga poprijétja vszaki mészec 8-ga sz szlovesznov presecijov pohodijo S. Maria-Magyore iménúvano církev.

21. V Mexiki szo Marijanszko knigo dáli napraviti, v stero je vszaki tamsnji Marijin csasztilec szvoje ime ino kákse drúge lepi recsi szpizsao. V púspekiji Chilopa jih je vecs jezér napiszalo ime i szpominszke recsi v knigo, stera je

te v Rim v zse imenüvamo knizsnico prisla. Zaisztino veszeli csloveka, gda vidi, ka lübézen do Nevtepene prek morja szégne i prek morja noszi szpomine v glávno meszlo szinovoga namesztnika v Rim.

Nevtepena.

* Podoba narejena od Rifesser Jozsefa tirolara, steroga eto preporácsamo.

22. Jubileumszka drüstva szo v teh országah naszlanola: Aegyptom, Kanárszki otoki, Mexiko, Brazilija, Chile, Columibia, Uruguay, San Salvador, Izhodna-India, Portugalia, Belgium, Francoszko. Pacs po celom szveti je v tom preminocsem leti vsze zsivo grátalo, vsze sze z

sznah zbūdilo i bezsalo z dárom vu rokah i z dárom vu dūsi na nárocse te dobre nebeszke matere, te Nevtepene.

22. Velike proceszije szo hodile z vnoгих országov nepresztanoma to preminocse leto v Lourdes, v ono meszto, gde je száma Precsiszta Devica Marija vöpovedala, ka je brezi zacsétnoga zamázka proprijéta.

22. Edne italijanszke novine szo jedino za toga zroka volo izdáne, naj naprej dájó one recsi, slere sze na rimszkó — marianszkó raztávi moreji viditi. Tá raztáva je letosz do vüzma odprta.

23. Zsenszkoga szpola drűstvo po i mēni „Charitas“ v Rimi je med onimi rodovinami preci veliko sumo penez razdelilo, z sterih je szpáka v jubileomskom leti pregnána i v sterih szo one zadeve dolpotrte, za volo sterih szo sze deca po katolicsanszkom ne mogli odgojiti, gorhrániti. Zaisztino lepi dár szo té zsenszke dalé. Nevtepenoj!

Dűse z zemelszkov vrednosztjov pomágati, naj sze resijo lagojih prilik je lepo delo i veliki zaszlűzsek dobi. Mi tűdi toiszto dobro Mariji prijétno delo vcsinimo, cse meszto toga, kabi viscsnje krajcare zápili, dámo na szirromasko, poganszko deco.

(Dale.)

Szrcsen.

Med Szrca Jezusovoga pétkih te devéti.

udolf me pogledno i csűdivao sze je.

„Kda szí prijátela tam nihao, ino szem priseo i szí me ovárho, prevecs bi sze rad znemov v gucs vzeo.

„Zaisztino, tak je bilo.“

„Ali z ednim szí tűdi velko zselo meo, kabi me v kocsiji povrgeo.“

„Kak to znájo precsasztiti goszpod?“

„Escse nikaj drági Rudek; té nagib, kabi sze me ogno, je veliki bio i mocsen, rávno v to formo, kak ono nagnenje, stero szí do pitvine meo.“

„Lehkaj mi z dŭse to vsze cstéjo precasztiti goszpod!“

„O ne drági prijátelesek, po drŭgoj poli jaz na to gorpridem. Pred nisterimi sztolinami je zsivo eden szvelnik, lojolanszki szv. Ignac ki je nisterne regule vkŭp szkleno, poleg sterih cslovek lahko razlocsi jeli szo v nami prebivajocsa csŭtenja od dobroga, ali pa od hŭdoga dŭba. Poleg tébe je dober angel csuvao, ki je v szvojem navdehnenji miroven i krotek; on ti je pomágao, ka szí dŭhá tmice obládao. — Ali escse szem ne priseo do konca tvoje zgodbe. V onom hipi, gda szí ti tŭ sztao i sze ne mogeo nakaniti, jeli bi osztao, ali so, szem jaz moje dŭhovniske molitvi zvrso ino szem edno krátko molitvico za tébe tŭdi opravo.“

„Za méne?!“

„Za tébe. Ono molitev szem jaz za ono deco oprávlao, ki do dnesz oprvim na szmrtni greh zapelávani.“

Rudolf me prijao za roko; v ocsáh sze njemi je nájglobsa zahválnoszt bliscsila.

„Potem szem te pa pogledno i z ocsmi szva vkŭp-prisla. Kak szí to v pamet vzeo, velika odŭrností i nerazlozsliva bojzností sze ti je na dŭso szŭnola. Z en kraj bi-rad k meni so, z drŭgi kráj bi pa pá rad kocsiyo povrgeo. V zacsétki szí ne vcsaszi prolisztano i szí zse na tom bio, ka me povrzses. Gda szem te zezvao, boj sze je znova pobŭdo vu tvojoj dŭsi, ali na szleduje szí sze li obládao i kak en mozs nakano, ka me ne osztávis i sze v gues vzemes z menov, liki te szí zse pá te pivejsi Rudolf bio. Neimam prav, színek?“

„Ali precasztiti goszpod, kak szo mogli na to vsze gorpriti?“

Szrcsen.

(Dale.)

Vŭzem.

Apr. 23-ga.

Ŗ iz zime, tak szo rekli na té den nasi ocsaki, kda szo escse poganje bili pa szo sze veszelili szpro-toletji i njega cvetji i pticam zsvrgolecsim. Csakali szo blazseno letino, dare bozse, ponovljenje celoga priroda. Pa szmo mi obderzsali to recs; mi tŭdi

tak pravimo, ka je vŕzem, ka je vŕ zima pa sze veszelimo novoj, vŕpanja punoj letini, novomi szprotoletji, novoj peszmi po gaji, novomi prirodi. Ali nas gaj, nasa peszem, nase szprotoletje je vu dŕhi, je vu szrci nasem. Nase veszelje je ne telovno, nego dŕsevno pa on prirod, steroga csakamo je vu vekivecsnoszti. Ár csi je vu tihoj, bleđoj noci prisŕtalo k nam bozsicsno veszelje z rojenim detetom, csi szo mile zvezde davale prvi kresz ocsam jedinerojenoga szina bozsega; szvetloga szonca prvi trakovje szo vidili razvaliti zsmeten kamen z jame ino vŕsztopiti odicsenŕ sztanjenoga Krisztusa.

Pa z tem sztajenjom je odisla zima iz ledenih szrc cslovecsih pa sze je razszvetilo vu njih szonce nase vere, szvetloszt nasega vŕpanja, toplocsa nase lŕbŕzni. „Ár csi je Krisztus ne sztano od mrtvih, te je zaman nasa vera“, pise szv. Pavel apostol, „da je pa sztano, zátŕ mi mámo zdaj vszakojaeski vŕpanje zsitka vekivecsnoga“. Zato je to najvekxi szvetek krscsansztva, ár nam on potrdi nase vŕpanje. Pa to je tŕdi zrok, ka sze k tomi szvetki scse bole pripravlamo, kak k bozsicsi, z posztom i molitvov.

Stirideszet dni sze posztimo naprej, ar sze je Krisztus za pŕlde volo szam tak dugo posztio. Krizsno pot molimo ino szí premislavamo njegovo lŕbeznoszt, stero najlepse szvedocsi trplenje njegovo. Idemo vszi k szpovedi i precsiscsavanji poleg osztre zapovedi szv. matercerkve i tak sze ponovimo vu dŕhi i poszvetimo vu teli, naj bi poleg bozse vole sze znali veszeliti nasemi odkŕplenji. Zmesz obszlŕzsavamo den szedem zsaloszti bl. D. Marije. naj nam ona tŕdi pomaga vu nasem novorojenji, dokecs pride csasz cvetne nedele, na stero z prvim vetjom szprotoletja vu roki dicsimo Krisztusa, kak krala mira dŕsevnoga. Da bi szamo szrca vszeh onih, ki z palmami vu roki hodijo eto processijo, tŕdi naisla ete mir, steroga palme znamenŕvajo!

Po tom pa velki tjeden z szvojov zsaloszťjov, z szpominom najbridkese moke Krisztusove. Stirikrat vu tom tjedni estŕ dŕhovnik pri szv. mesi na meszti episztole bridko trplenje Jezusovo i poleg sztarinszke navade sze eto dvakrat tŕdi na korusi popeva, naj szí vszaki premislava z potrťim szrcem, kak velka je bila lŕbeznoszt nasega Boga. Szveti grob sze nasztavi, zvonovje zamucsajo i v

temnoj cerkvi sze szamo okoli szv. groba i oltarszkoga szvesztva bliscsijo nisterne szvecse i lampice, naj sze szpomenimo, ka je te grob nam prineszeo szvetloszt szveta ino vu szakramenti zsivocsega Krisztusa. Te grob odicseni je naimre nas szvedok, ki je vreden bio vu szebi nosziti tri dni najszvetese telo Krisztusovo.

Pa pride szobota, na stero sze zacsne nase veszelje. Znamo, ka pride za nasz nova doba, zato nam blagoszlovi szv. maticerkev vüzemszko szvecso, stera nasz opomina na odicsenoga z petérimi szv. ranami sztanjenoga szina bozssega, stera ravno zato osztane na nasih oltaraj do njegovoga vnebohoda i sze vgaszne te pri szv. mesi toga dneva, kda dühovnik ete recsi evangeljoma cste: podigno sze je vu nebesza. Pred blagoszlavljanjom ete szvecse je blagoszlavljanje ognja, kak szpomina lübéznoszt gorecsé i szvetloszti vekivecsne, stera celi szvet razszveti i z lübeznoztjov napuni, kak ete ogen vszem szvecsam i lampasom vu cerkvi da szvetlobo, ar sze na te den vsze tü odnet vuzsgejo.

Po blagoszlavljanji ognja i szvecse sze blagoszlovi i i poszveli krsztna voda, ar zdaj, kda znamo, ka Krisztus sztano od mrtvih, — sze moremo naglo pripraviti, ka mo vsze k redi meli, kda de csasz tü, da sze njegova szv. maticerkev potrdi vu veri ino nove kotrige vzeme k szebi. To iszto znamenüva tüdi poszvecsenje szv. oljov i krizme na velki csetrtek po püspeki, ar po sztajenji Krisztusovom de toga vszega naglo potrebna, kda de sze sirila szv. maticerkev na fundamenti z gorisztanenjom Krisztusovim potüdjene vere.

Po tom sze pa oglaszijo zvonovje z veszelov allelujov, to je „Hvala bodi Bogi“, ka sze nam je dao na szmrt i je sztano nam na veszelje i blazsensztvo. Pa to veszelje szí zse vecs nemoremo vu szrce szkriti, ár vö vdarja z nasih szrc i z peszmami, zvonenjóm i igrov idemo okoli glaszecsi celomi szveti „Zvelicsiteo je gor sztano.“ Pa popevamo allelujo i vsze ete veszele peszmi notri do riszalov i ne otrüjamo sze veszeliti tomi najveksemi, jezero i deveszto let sztaromi dogodki.

Za tjeden dni po njem mamó belo nedelo, szveteK i veszelje onih, ki szo novorojeni na velko szoboto z szvesztvom szv. krszta i tüdi onih, ki szo vu etóm vüzemsz-

kom csaszi ob prvim vredni bili z neduzsnim szrcem sztopiti k oltari bozsemi i vzeti tam krizsanoga i sztanjenoga Jezusa szv. telo ino krv.

Ali to je vsze pripravlanje i nadaljavanje vüzemszkoga szvetka — mi szí pa posebno toga dneva namen scsemo pogucsati. Zse pride csasz, kda mo szí meli priliko od poszta, od velkoga tjedna, od bele nedele i v nébo zasztopenja goszpodovoga vecs kaj pogucsati, zdaj zacsnimo z szv. mesov velike szobote.

Vnogim sze znam csüdno vidi, ka szv. maticerkev zse v szoboto pred poldnevom veszelo szpeva, ali ki zna, ka szo inda szveta krscseniki vszoboto vecser celo nocs veroszttüvali ino to szv. meso ob pol nocsí meli, tiszti zarazmi, zakaj sze pri etoj szv. mesi zse zvonovje ino orgole znova oglaszijo i zakaj je vu toj szvetoj mesi telko „alleluje“, to je hvalodavanja Bogi. Szveta maticerkev je te, kda szo zse krscsenicje bole mlacsni posztanoli, ino veliko (vüzemszko) nocs ravno tak na pijancsivanje i vnoqe drüqe grehote obrnoli, kak dendenesnji szvelo nocs pred polnocsnicov obrnejo, presztavila eto szv. meso na szobote ütro, naj tiszti, ki to najszvetese delo ttüdi na greh obrnejo, na naidejo zroka sze vözgucsavati, ka sze zato klantivajo vu etoj velkoj nocsí, ár nescsejo pred polnocsnicov na pocsitek idti. Na meszto polnocsnice je te na Taljánszkom, Spanjszkom i Francuszkom navaða zisla, ka sze szv. mesa v nedelo ütro ob tretjoj ali pol sztoj vöri obszlüzsava na szpomín gorisztanenja Krisztusovoga; na Nemskom i prinasz pa v szoboto vecser mamó processijo i obszlüzsavamo z tem velko nocs nasega odresenja.

Szojo taksi, ki po etoj processiji zse meszo vzsivajo tak miszlecsi, ka zdaj zse szlobodno, ali blodijo, ár je ete celi den escse zapovedani poszt zato, ka je Krisztus te den scse vu grobi lezsao, szamo mi obszlüzsavamo nisterne vöre prle njegovo sztajenje ravno za taksih lüdiñ volo, ki szo inda szveta ne poznali na to nocs mertücslivoszti. Tak miszlim, ka ravno oni, ki sze tak pascsijo na vecser toga dneva z meszom, szo ga v posztñom csaszi ttüdi najvecs pojeli, pa bi zdaj to edno nocs scse najlezsi potrpeli, kak stezs szo ga zselni. Csi bi szv. maticerkev vu posztñom vremeni mleko prepovidavala i meszo jeszti dopüsztila, te bi tej vszakojacski vszi mleko jeli pa bi sze vö gucsali,

ka nemorejo brezi njega biti, kak zdaj od mesza gucsijo. Ravno tak szo vnogi z muzsikov te dneve. Vszaki zna, ka je szigurno prepovedena glaszna muzsika i plesz — to je z larmov prikapcseno veszelje — ete dneve, zna vszaki, ka szo eta dugovanja v tom csaszi prepovedana ne szaino kak prilike greha, nego szama vu szebi tüdi; pa zato csi je kde v poszti kaj taksega, kda bi mogli zsalüvati za volo grehov, ali na vüzemszki pondelek i belo nedelo, kda bi vszaki krscsenik csiszto düseвно veszelje mogeo iszkati, sze zato vnogo krscsenikov naide, sterih pamet ne zarazmi eta ino sze szpozabi zapovedi szv. mätercèkve i szvoje nemrtelne düse.

Szamo vören krscsenik zarazmi, kak z etoga vszega szprevidimo, pravi zrok veszelja vüzemszki szvetkov. Szamo vören krscsenik zna, ka kda sze veszeli sztajenji Krisztus-ovomi ka sze te tüdi veszeliti more szvojemi sztajenji, stero je vcsino poleg Krisztusove miloscse iz greha. I v tom njegovom veszelji naj bode vsze düseвно i nikaj ne zemelszkoga.

Vüzemszkoga szvetka prvi i drügi den szla znova puniva blazsensztüva za vsze one, ki majo krscsanszko csütenje. Ár to szo dnevi nasega pravoga vüpanja, to szo vere nase zagvüsanoszti, ka ne vörjemo zaman vu nasem Zvelicsari.

Vüzemszko nedelo nam szv. mätercèkev blagoszlovi meszno brano, naj znamo vszivali z mertücslivosztojv dare bozse, ka nam nebodo na kvar ona, stera nam je Bog na haszek sztvoro. Ki szo mogocsi, oni jagnjetino neszejo k etomi blagoszlovi, ar nasz jagnje poszeбно opomina na Krisztusa, od Koga szv. pizmo pise, ka sze je kak neduzsno jagnje dao pelati na szmrt za nasz.

Szol sze tüdi vzeme po vnogih krajinaj. Szol naime obvarje od pokvarjenoszti i to znamenüva, ka vsze one, ki je vszivajo, naj bozsi blagoszlov obarje od naszedavanja hüdoga düha.

Belice, ali rumenke sze tüdi vzemejo k tomi blagoszlovi, stere pomenijo Krisztusa, ki je z szvoje mocsi sztano iz groba, kak piscse pride iz jajca.

Szvetè mese, evangeliumje i predge vsze od toga gucsijo, ka je nase veszelje z tem szvetkom popuno, steri szvetek je zaloga nasega prisesztnoga gorisztanjenja.

Zagvüšani szmo ka sztanemo, nego kak, to je pitanje; naj szí premislava vszaki szam, kak sze more pripraviti k vüžmi, kak po njem z dobrim djanjom Bogi hvalo dati, ka ednok on tüdi scse z veksim veszeljom szlane od mrtvi, kak je zdaj ma na den gorisztaninja Zvelicsitela.

Bassa Ivan.

Zakaj sze jaz pri Jezusi rad drzsim.

V.

Zakaj szem v cêrkvi rad?
Pitas, povem.
Szvetloszt sze tam blisesi
Nocs ino den.

Notri v oltári je
Szvetloszt doma
Jezus je szvetloszt ta
Vszaki to zna.

Jezusa v cerkvi mam,
On tam zsive,
Ki je na trétji den
Sztano z zemle.

Szvetloszt pri grobi ga
Vzéla okol,
Ona i v cêrkev ga
Vodi na sztol.

Rane nog, rok szo vsze
Dzsündzsavne zdaj
Szuncsevna szvetloszt sze
Szkrije njim naj.

Szrce preszmeknjeno
Morje nevol
Od dike szvetnikov sze
Szveti zdaj bol'.

V vŭsztaj bolécsih je
Lŭbezniv szmeh
V boji obvŭpat' vecs
Niscse neszme.

Sz trnjom prevrtano
Glávo zdaj glej!
Zvezdatna krona sze
Szveti nanjej.

* * *

V cérkvi poszvet gori;*)
Znáte zakoj?
Kázse: Odicsen Bog
Má tŭ pokoj.

Szvetloszt Zvelicsara
Kázse mi dom;
Nébo mi kázse, gde
Njegov vszel' bom.

Záto rad v cérkvico.
K njemi bezsim;
Szvetla je eti pot
Rajszkih viszin.

Szrcsen.

*) Nocs i dën more pred nájszvetesim oltárszkim szvesztvom oli goreti; cse ne gori po nemárnosztzi farnikov, farniki májo szmrten greh; cse po nemárnosztzi dúhovnika, dúhovnik má szmrten greh. Jezus lŭbléni, ki od zibeli do groba blagoszlávlŭ vszakoga farnika, szí zaszlŭzsi teliko, ka ga oni pri poszveti drzsijo, cse cérkev neima teliko dohodkov, kabi ob szvojim olje kŭpila.

Baruch.

— Pobožna pripovest. —

u njegovih ocsáj sze je veszélje nato szkázalo i szilno vtégne roko za tak lepi i lübléni dár.

— On je zsidov, právi te eden decsák.

Barát sze je presztraseno okoli zgledno tak da bi pito, jeli je to isztina? Ár je to nenávadno delo, da bi krscsanszki decsáki zsidovszkoga pajdása med szebom terpeli.

Baruch je tuzsen poszto. Ocsi njegove szo sze szkuzile, vűszta trepetala, tak da bi sze steo britko jokati.

— Ka je tebi imé, moj szinek? szpitáva ga redovnik.

— Baruch, odgovori zsidovszki szin. Szramota i zsaloszt ga je obisla.

— Zsidov szí?

— Ja! ali edna recs je nej doszta, niti to je ne mogo vűpovedati. Meszto njega je eden pajdás pravo:

— Nej je on proszten zsidov!

— Káksi pa? pita radovedno barát.

Tak... ka je ne celo zsidov. Zná sze krizsati pa vu naso cérkev tűdi rad hodi. Pri vszakoj szvetoj mesi je tam nazocsi.

Barát je pazljivo poszlűso brbranje decsakov, je gor pa dol glédao po Baruchi, ki sze je njemi povido.

— Bog moj, ki razmi tvojo modro volo? Nezapopadlivi szo tvoji szklepi, — pravo je vu szebi, opazávao ice deteta i med tem ga je pitao:

— Baruch moj szin, pa bi ti tűdi rad meo tákse cecvo? Ja. No ne boj zsalosztlen. Ovo tű más.

I je njemi edno cecvo dao. Baruch szilno zgrábí roko baráta tak kak je pri drűgi decsakaj vido, kűsno jo je niti ne ednok, nego dvakrat i kak náj bole blázseni právi pomali:

— Hvála, dűhovni ocsa!

Veszélje baráta je nikaj ne ménjse bilo, gda je vido, v kak velko blázsensztvo je szpravo decsáka. Odhaja i deca sze dale zmenjajo.

Baruch po mali ide za njim, gléda, gléda cecvo i na njem bodocsi kep.

Zsenszka podoba je bila na njem, na rokaj z málím detetom.

— Znás, ka je na njem? pita ga szoszed. — Glédaj eto je blázsená devica Marija. Málo dete je pa Jezus, jedi-norodjeni Szin Bogá. On je Odkúpíteo, koga szle vi zsi-dovje na krizs razpeli.

Baruch, ki je zse vnogo csüo od zshivlenja i del Je-zusa, je pito:

To je on Jezus, ki lübi deco? Jasz bi ga ne prebio na krizsno drevo. Potom povej ti Miska, ka trbe z tem cecvom delati?

— Napelaj ga na edno zsnjoro i obeszi na sinjek. I zajtra i vecsér, kda molis, küsni ga.

— Ja dobro je, szamo ka mi domá zsidovszke molitvi molimo, té pa nema rada blázsená devica Maria i máli Jezus. Jeli?

— Gvüsno ne, poterdi Miska. No te navcsim na edno lepo molitev. Pravi szamo za menom . . .

— Zdrava bojdi Maria, miloscse szí puna . . .

— Zdrava bojdi Maria, — vcsio sze je Baruch. Dobro-volno i z velkim veszéljom. Za nisterne dni jo je zse brezi vsze falinge znao. I od toga dnéva je vszáko zajtro i ve-csér, kda je szamo priliko meo, i znjegovih ga niscse ne vido dolipoklekno, küsüvo szvetinjico i pobožno molo:

— Zdrava bojdi Maria, miloscse szí puna . . . Csi pa domá to vcsiniti nikak ne mogo, vu cérkev sze je potegno i tam je opravo szvojo molitev.

Ocsa ga eduok dñnok zgrabo, kda je to prepovedano i pred njim zsidovom tak odürno molitev molo. Neszkon-csani csemér ga obleti. Cecvo doli praszne z sinjeka sziná, na zemlo vcseszne, med sztrasnim preklinjanjom vólücsi i Barucha posteno zbije. Máli szin sze je britko joko. Ne telko za volo boleznoszti, nego bole, da je drágo cecvo zgübo.

Zsalosztno je hodo gor pa dol. Telko je zse vido, ka domá neszme moliti lübléo molitev krscsenikov, ár pázijo na njega. Szkrivoma je tak hodo vu cérkev i tam molo: „Zdrava bojdi Maria.

Pri ednoj priliki je vu na korus pelajocso lüknjico priso. Zkoz máloga okna je szuncsena szvetloszt raszveti-la na korus pelajocse sztube. Pod oknom vu koli je bilo

edno stirikükláto dugovánje. Grdo, prásnato i zpavuesinov navlecseno. Sto zná kak dugo sze zse tam kotalo.

Kak deca, stera vsze scséjo znati, primle Baruch to dugovanje tüdi. Csi gli je puno práha bilo, dönok sze dalo poznati, da je kep. Decsák je zacsno kep briszali i od pavocsine resiti. Poicse edno capo i z tisztov ga je csiszto. Kda je pa vido, da tak kepa celo szcsisztiti nemre, vö je odiso z cérkvi i vu blagoszlovléno vödo namocsi capo i ga ribati zacsne.

Prah je doli odiso z kepa i vidlo sze je málanje. Baruch je od veszelja malo na goriszkricso. Ve té kep pozna! Rávno tisztí, kak je ne szvetinjici bio. Blázsená devica Marija z málim Jezusom. Náglo dolipoklekne i pobožno právi:

— Zdrava bojdi Maria . . .

Od toga csasza je on máli kot, steri na korus pela, bio meszto njégove vszakdenésnje molitvi.

Villibald je szpitávo za máloga sidovszkoga decsáka. Z veszeljom je vpamet vzeo, da je vu szvojem szrci krscesenik i vecskrát proszo blázseno devico Marijo, náj szproszí za decsáka miloscso povrnenja, da po szvétom krszti bode batriven, szrcsen i pred szvetom znani naszlednik jedino-rojenoga Sziná Jezusa Krisztusa. Vu ednom pa je tüdi povedo drügom decsákom, naj Barucha vszeposzéd na dobro i na krscesanszko pravico i návuk opominajo, vcsijo.

Baruch je veren vucsénik bio.

Devica Maria je njemi vnogo i vnogo miloscse szprávilá i szproszila.

Prisli szo vüzemszki szvétki.

Z pompov i zveszélím szrcóm szo je szvetili krsceseniki, ár eti dnévi szo szpomenek ka je obládao Jezus szvoje neprijátele. I zakaj bi je ne szvetili z velkov radosztjov, ve szo njim to tüdi na pamet prineszli, da je krizs obládo poganszkoga polmejszeca to je törszko oblászt.

Baruch sze tüdi vu cérkev pascsó. Njegov ocsa je rávno na drügom kraji so. Vcsaszi sze je pascsó prek, ali vu cérkev sztopíti ne vüpaó. Gor pa dol sze szprehájao i csakao, dokecs te zanikojni decsák vöpride. No, te bode jaj-jaj! Vküp ga zmláti, vküp ga sztere! De gvüsno pomlo deuesnji dén té galzsénják! Znam, da vecs nigdár nede

zselo vu církev prekléti gojov (zsidovje tak zovéjo krscese-
nike) idti!

Dugo je csako. Poszlühso je lepe i szercé genlive
peszmi ali njega to nikaj ne prijalo. Nevolo sze csakati.
Notrisztopo, da csi je mogocse, vözribi odnet szvojega sziná.

Poleg sztene sze je celo do oltára privleko, gde ná-
vadno deca sztojijo. Od szrdoszti szvetle ocsi szo hitro
vpamet vzelé Barucha, ki je med decsákmi klecso i vküpsz-
klenjenimi rokámi pobožno molo.

Decsáki szo na ednok gorisztanoli i k oltári sztopili.
Baruch je gledao na njé. Szpozna, da szam jedini klecsi.
Gorisztáne on tak tüdi, naszledüje njé k oltári, gde szo
szvéto obhajilo to je preszvéto telo Jezusa k szebi vzéli.
I on tüdi z njimi vréd.

Ocsa njegov od szerdítószti v csobe vje i roké vküp-
sztiszne. Hitro odhaja to je zadoszta bilo, ka je vido. Vu
dühi preklinja, gor i dol po hizsi hodi i csáka szina.

Baruch od toga nikaj neznajocs je priso domo. Szer-
diten zsidov ga biti zacsne. Na zemlo vrzse, bije brse kak
edna divja sztvár. Ne vidi ne csüje od szrdov. Vu csemeráj
zgrábi zsina, tá ga vlecsé k zserjavo. pécsi, stera je za
vüzemszki krüh pripravlena bila, i ga notrivrzse.

Prejdi, ti, ki szi Jehovo, — tak zovéjo zsidovje Bogá,
— zatájo! erjúlo je vu nevtisanoj szrditoszti. Potom pa
zmantrani je na eden sztolec dolszpadno.

Mati njegova i pomezsecs szprávena rodbina je „jaj“
kricsécsa sztála pred zserjávov pécsjov, z rokámi vküp
mlátivsa je kárala sztároga za volo neszmilene i divjoj
sztvári pripravne szigurnoszti.

Sztári zsidov je eden csasz escse gor pa dol piho.
Gda bi sze malo vtiso, na pamet pride njemi njegovo
grozno djanje, k pécsi szkocsi, náj szvojega sziná odszlo-
bodi z zserjávoga plaména.

— Baruch moj szin, zsives? Hodi vö! Lübléno moje
dete, hodi vö! zshivé! Z veszéljom je ponávlo zdaj:

— Hodi moj Baruch! Odpüsztim ti!

Ali Baruch je ne priso vö, nego razumno, pravo z
plaména:

— Nikaj meni ne. Ogenj meni nikaj ne skodi. Ne
dem vö! Zovte sze krsceanszkoga püspeka. K tomi zse-
enji sze je mocsno drzso.

Odisli szo tak po püspeka.

To delo je pa znano posztanolo. Zvedo je Villibald ocsa tüdi. Vu ednom hipi szta prisla z püspekcom vréd, ki je Barucha zazvao, naj napre pride.

Zsidovszki decsák napre pride i právi:

— Nikaj meni ne. Obvarvala je mené blázsena devica. Kda je mené ocsa moj vu goréeso pécs vrgo, szam szkricso: Divica Maria, pomágaj mi! Potom szam zacsno moliti: Zdrava bojdi Maria . . . Te szam csüo, kak meni nikák právi: Ne boj sze moj veren csasztiteo! I szam vido devico Mario kak sze proti meni nagne i me z szvojim pláscsom zakrije. Plamén me ne bantüvo, vrocino szam ne csüto. Oh püspek, jasz szam velko hválo duzszen devici Marji dati, záto moli ti tüdi zmenom:

Zdrava bojdi Maria . . .

Tak govorécsi doli poklekne i püspek znjim. Ali molili szo notripridocsi krscseniki tüdi. Villibald ocsa pa od blázsensztva szkuznate ocsi proti nébi zdigne i právi:

— Hválena bojdi szveta devica!

Püspek zgrábijo to priliko i zsidovszkoj familiji na szcré gucsijo. Njihove recsi szo vu dobro zemlo szpadnole, ár sze je familija i z njov vecs zsidovov okrsztiti dalo.

Baruch je veren naszlednik device Marie osztao do szlednjega zdihaja szvojega zsitka. Ka vecs njegovo szlednje zdihávanje je to bilo:

Zdrava bojdi Maria! . . .

Po liszti „Virágos kert“

Dober Prijatel.

Pod obramov Blázsene Device Marije.*)

Igra v 4 djánjih.

Oszebe.

Jozsef, sostar (decsák).

Linden, tezsák, Jozsefov ocsa.

Vilm } Jozsefovi bratje.
Otto }

*) Vzéto z liszta „Szüz Mária Virágos Kertje.“

Ehram, sostarszki mester.

Ferenc } Ehramovi decski.
Károl }

Henrik, detics.

Plebános. — Krcsmár. Vecs decskov.

Prvo djánje.

(Sostarszka delavnica; Ehram mester, Ferenc i Károl decsáki i Henrik detics; 5. meszto je prážno. Med gucsom delajo.)

Ehram. (na vüro poglédne). Tak miszlim, ka Jozsef dnesz pá ne pride na delo. Ka sze je koli zsnjim vcseraj zgodilo? To je pa zse li prevecs.

Ferenc. Goszpod, nikaj njim morem ovaditi, da mi krscsanszka duzsnoszt zapove, naj ji na to opomenem. Jaz szem csüo, ka József szlobodno-miszlécsih szpráviscsa pohája i brzesasz je vcseraj tüdi tam bio, záto je zdaj pá vöosztáo.

Ehram. Goszpodne, bi to mogocse bilo? Franc? Bi tak globoko szpadno té cslovek? Zse dávno szem v pamet vzeo, ka po sztrmoj poti dol ide, ali to szam szí pa itak ne miszlo, kabi zse tak globoko priseo. — (Po krátkom pocsinki) ali ve dopunim moje zse dugocsaszno nakanenje, odpüsztim ga. (Mocsnej) Tisztí cslovek, ki szvojega Bogá zataji, nemore zmenov pod ednov sztrehov prebivati.

Károl (goszpodi edne dogotevlene csrevle prekdá). Goszpod, zse szem dogotovo.

Ehram (Gda bi je pogledno, je dá deticsi). Ti Henrik razszvetli té csrevle i je odneszi goszpodi dvorszkomí v Stille.

Henrik. (csrevle vzeme, odide).

Ehram. Edno leto dela zse Jozsef primeni; doszta nevol je, isztina, ne bilo zsnjim. Ali moliti ga je vtrága bilo, csi je glih po nedelaj pri szvétoj mesi bio. Nikaj sze neimamo csüdivati nad tém, ka je na to priseo; zamer-kajte szí to dobro, ka ki ne moli, je pogübleni; zanjega ne ga vecs resilne skéri; on vszakov sztopnjov globle pride k vrtéli pokvárjenja.

Károl. Jaz pa miszlim, goszpod, ka József escse ne z cela pokvarjeni; on je escse dobroga nakanenja.

Ehrsam. Bog daj, kabi tak bilo; ali jaz sem drugoga mislenja.

Károl. Sztávim sze, ka sze Jozsef pobolsa. Mam na to szvedocsánsztvo. Csi goszpod dopüsztijó, povem, ka.

Ferenc. (Proti Károlí kimajocs — na goszpoda sze zanicslivo szmehé):

Károl je vseraj brscsasz nebeszko prikázen meo v cérkvi.

Károl. Szamo sze norcsári! Cerkveni zrák je bole na zdrávje cslovecsoj dűsi i cslovecsemi teli, kak kresmeni din. Videnja szem ne meo, ali záto sze li vűpam, ka Jozsef ne bode pogűbleri, da on pod ednov visesnjev obranbov sztoji. Jozsef je Marijin; ki pa pod njénov obranbov sztoji, ne pogűbi sze, csi glih globoko szpádne. To jezero jezér prilik dokázse. Razlozsim, ka od Jozsefa znam. Láni v leti eden zaodvecserek szva sze z Jozsefom v blizsánjem logi sétala. Te escse ne meo tak pokvarjenoga szrca. Med gucsom je naprej-prineszeo szvojo rojsztno veszniesko, — tak sze mi zdi: Marijin-dol sze zové — i szvoja delinszka leta. Pripovedávao mi je, kak szo ga mati na prve molitvi vsili i kak je dvoro g-plebánosi dri szvétoj mesi. Gucsao mi je od szvojega prvoga szvetoga precsiscsávanja, i ka je té dén na szébe vzeo Marijin skapulér. To mi je tűdi povedao, kak je szlovo vzeo od rojsztne hizse; szkuzécs ga te mati blagoszlovila i proszila, naj obecsa, ka szv. skapuléra nigdár dol z szébe ne dene. Poszébna lűbav do matere je v Jozsefi ono dobro nakanenje, od steroga szam gucsao. Z gucsa njegovoga szem to v pamet vzeo i escse mi je obecsao, ka z lűbavi domiateré skapulera nikdár dol szébe ne dene. Da je tak sztálno to obecsao, vűpam sze ka skapulér noszi i potom resi sze.

Ferenc (szmehé sze). Morem sze szmeháti, csi glih je ne szmeha vredno delo to. Tvoje pripovedávanje je fabula! Kak szí li mores kaj taksega nemogocsnoga premislávati; nemoreta dvá szűknjeniva falácska tak velike mocsi meti, to naj szamo sztáre mamice verjejo.

Károl. To ne popiszano, kabi moes v tema dvema szűknjenima falácska bila; to je kriva vera, za volo stere sze vnogi z skapulera norca naprávijo. To tűdi nisesse neprávi, ka bi dika, stera na tiszte pride, ki od krála dobleni zselezen krizs noszijo, v tom zseleznom krizsi bila. Ne

szprávi zselezo, nego tá prilika diko, ka je od krála dobleni dár. Kak té krizse král, tak skapulér nebeszka kralica, blázsená Devica Marija dáva. Ona posebno obranbo obezca njega noszécsm i odszlobodjenjé z pogüblenja, ki v njem merjéjo. Vnogokrát sze je zse zgodilo, ka szo sze tisztí, ki szo skapulér noszili, povrnoli i pokorno mrli. Za toga zroka volo sze vüпам, ka Jozsef ednok nazáj na dobro pot pride, da Marija szvoje obeccanje verno szpunjáva.

Ferenc. (Escse sze namali norcsári). To je lehka pot v nébo priti.

Károl. Ne rávno. Nasa szv. vera nasz vcsi, ka szamo sze tisztí zvelicsa, ki je, kak dober krscsenik zsivo, ali pa kak pokornik mro, i rávno tá miloscsa je obeccana tisztím, ki skapulér noszijo.

Ferenc. To je kaj drügoga; tak bi ga jaz tüdi na szé vzeo, gde sze dobi?

Henrik. (z lármov pride v delavnico) Jozsefa szo vlo-vili. Rávno zdaj szo ga gnali trijé redárje na lanci.

Ehřsam. Za bozso szvéto volo! Sziromák Jozsef! Szi ne csüo, zakaj szo ga vlovili?

Henrik. Vnozsina, stera ga szledila, je od toga gu-esala; tak szo szi gucsali, ka je vcseraj na szprávisci szlobodnomiszlecsiň govorio, i v szvojem govori je vero na spot devao, tivárise je gori hujszkaó, naj szvecko j oblászti protisztánejo, za toga zroka volo szo ga redárje vlovili. Grozno je bilo to hojo glédati, Na Jozsefi je szamo telko oblecsa bilo, ka njemi je nágoto zakrio; tak miszlim, ka szo ga redárje z posztelé potegnoli. Krv je v vecsiň mesztaj z njega tekla. Redárje szo ga komaj pred szébe dobili, posztávlao sze je, tak dabi odnoro.

Ehřsam, Ferenc i Károl (na ednok) Zsalosztno! Sztrahsno! Neszrecsen mladénec!

Ehřsam (Zburkano). To zanikojno szlobodnomislenje! Keliko düs escse porrbi! Zaisztino vragá delo je to!

Ferenc. Nájbole sze mi szirota mati milijo. Csi to zvedijo, szrcé njim pcsi od zsaloszti.

Károl. Oh ne szpadnimo v dvojnoszt! Tá vremenitna kastiga njemi znábiti na vekivecsen haszek bo. Ve bomo sziromáki pomágali, kak mo li mogocsi; molili bomo za-njega, naj na pot vere i jákoszti sztopi. Bozsa mati je

escse nikdár ne osztávila szvojega varvanca: Jozsef de tūdi szkūsávao dobroto njenoga materinszkoga szrca.

(Zagrinjalo sze dopūszti.)

Drūgo djánje.

(Hizsa Linden tezsáka. Vilm ino Otto.

Vilm. Dnesz sze je znova zsaloszt pūsztila na naso hizso. Keliko britkoszti i kak veliko zsaloszt szprávla nájni brat Jozsef nasoj rodovini! Mati nam zse dve leti pocsivajo tam vūnej na pokopaliscsi. Szírota! Szrcé, z sterim szo tak gorécse Bogá lūbili, njim je od zsaloszt pocsilo, gda szo lūblénoga szina delo csūli. Kak dober i jaki mladéncsek je bio nájni brat, gda je z rojsztne hizse odiseo! Jaj! Za nikeliko let je neveren posztao, i ocsitno je hujszkaio proti szveckoj oblászti, na szlednje je pa v vozo priseo. Oh dabi njemi sztarisi bár ne dopūsztili, kabi v tihinszki kráj so!

Otto. Poiniri sze Vilm, sztarisje szo ne zrok tomi. Oni szo ga z vszov szilov nazájdrzsali, pa je ne steo domá osztáti; pa zvūntoga je escse potrebno bilo naj odide, ovak bi sze mestrije ne mogeo vōnavesciti.

Vilm. Prav más, sztarisje szo nikaj ne krivi. Gde szo pa resz ocsa?

Otto. Pa neves? Goszpod plebános szo jih dáli k szebi prizvati, od Jozsefa szo niksi glász dobili.

Vilm. To je zaisztino novina! Ka szo koli dobili? Brscsasz szo vozni dūhovnik pá g. lebánosi pizsali.

Otto. Ve zse zvedimo. Ti szí jako radoveden.

Vilm. Edno le scsém Otto opitati? Szi ne vpamet vzeo, ka ocsa od dnéva do dnéva vszigdár hūje vōvidijo, bojim sze, ka na to pridejo, kak mati.

Otto. Vzeo szem vpamet. Bog vari, kabi escse njih zsaloszt v grob szprávila! Vilm moliva! To je nájbolsi nacsín, z sterim ocsi lehko pamágava; szamá szebé pa obcsuvava, naj v neveren vrtél ne prideva, kak Jozsef. Áh, ali ka va szí té zsalosztne miszli naprej jemála? Tak zadoszta nevol máva. Rájši szí edno szpopeavja!

Vilm. Dobro je. Ali Marijanszko peszem.

Otto. Naj bo.

Vilm. Te pa zacsniva. (Marijino peszem szpevata.)

Linden. (Na konci peszmi notrisztopi). Dobro je tak, szinki moji, li gorécese csasztita Blázsena Devico Marijo, csi ne z molitvov, pa z peszmov. Oboje sze njoj dopádne. Zagotovo nasz pomore i veszélje nam vu hizso prineszé, csi homo jo sztanovitao proszili. Nad nami sze tūdi szpuni recs szv. Bernáta ka blázsena Devica Marija escse nikoga ne osztávila, ki sze je njoj preporocso; ne zovémo jo brezi zroka za „pomocsuico krscesenikov“ i za „trostarco nevolnih.“

Vilm. Ocsa, ka ka szte tak veszéli, morebit szte z veszélím glászom prisli?

Linden. Tak je; hvála Bogi! od Jozsela nikaj veszéloga mam praviti. Goszpod plebános szo od szvojega prijetela, ki szo dūhovnik voznikov pismo dobili, v sterom to sztoji, ka szo Jozsefa té dni z voze odpūsztili; za volo dobroga oponásanja szo njemi pol leta ne notriracsunali.

Vilm. Szo to precsasztūti goszpod tūdi pizali, ka Jozsef pá verno szpunjáva szvoje verszke duzsnošti?

Linden. To sze je lebkaj escse ne zgodilo, ali da je dobroga oponásanja bió, szlobodno sze vūpamo, ka sze z G. Bogom zmiri.

Otto. Ocsa, bi ne dobro bilo, csi bi njemi pizali?

Linden. Ne, to nevesinimo; li molimo za njega. Pizma poszlana szo nam tak vsze nazájprisla sztém napiszkom „imenūvani je nescse gorivzéti.“ Csi njemi kaj trbe, vozni dūhovnik sze zse poszkrbijo za to. Pa to je tūdi mogocse, ka drūgo ne, ka de domá.

Vilm. (szilno). Lübléni ocsa, jaz znam, kak mi to vsze vōnaprávimo. Pokojna mati szo nam vnogokrát pravili: Molite sze k blázsenoj Devici Mariji pa sze vam vsze poszrecsi. Napadnimo Marijino szrcé! romjimo v log k „csūdodelnomi kepi.“

Otto. Ja, ja, vlog k Blázsenoj Devici! To dobro bo.

Linden. Jaz tūdi z vama idem; v nedelo po ránoj mesi idemo. Bog daj, kabi po prosnji Blázsene Device Marije za Jozsefa po tih vnogih sztiszka bolsega zsitka zorja pocsila.

(Zagrnjalo sze dolpūszti. (Dale.)

Szrcsen.

Po Mariji k Jezusi.

zv. Filip Nerejszki nasztaviteľ Oratoriancov je jáko polūbo ednoga mladénca, po iméni Baronius Caesara, ki je pobožsna, gorécsa kotriga bio družsbe njegove; krotkoszt i prosztoszt njegova sze je nasztaviteli dopádnola. Vcsenjé je izvrstno opravo i znanoszt pa njegov szvétí zsitek szta ga escse na veliko kardinalisko csészt zdignola.

Baronius Caesar je szledkar zbatezsao; od dnéva do dnéva njemi je vszígár hūse bilo, csi li szo vracsitelje

Szv. Veronike robec.

vszo mogocse vrásztvo i skér szí vroke vzéli naj bi gazvrácsili. Zse szo redovniki miszlili, ka nega pomocsi vecs zanjega, mogeo de v tom betégi z szveta ita. Szv. Filip, ki je jáko rad meo Baraonius Caesara, je jáko tuzsen grátao i preszrcsno sze molo k lūblénomi Jezusi „Obdrzsi mi Caesara, daj Caesari nazáj zdrávje.“ Ali z obsztom je molo, Jezus ga ne poszlühno, betezsniki je nikaj ne lehze bilo.

Filip neobvūpno dale moli, betezsniik pa dale trpi, pomocsi pa nigde ne.

Na ednok szv. Filipi na pamet pride ka de mater proszo, naj sze moli k szini za ozdravljenje Baronius Cae-

sara. I glédajte dŭse, po krátkoj molitvi betezsniki bole gráta i celo ozdrávi.

Marija veliko mocs má nad Szinom, on jo more poszlŭhnoti, ve njemi je teloven zsitek dála, tritreszeti let ga hránila, escse pod krizsom sztála, gda je mirao za nasz; bi sze te nájbolsi Bog z te njéne dobrote mogo szpozábiti i njeno prosnjo ne poszlŭhnoti? Oh nigdár ne!

Marijin.

Jezusovo krotko Szrcé pomágaj ti mené!

Csemernomi csloveki gledalo kázsejo, kabi sze pogledno, kak raztégnjen, preobrnjen celo divji obráz i pogléd je dobo po szrditoszti. Csemér njemi tak szedi na obrázi, kak kacsá na szunci v káksoj pasziki.

Cse je zse obráz tak grdi, kama szamo en del csemérov pride, káksa more te biti dŭsa, gde sze zlezsejo csemérje i odket kak potok z vretine po celom teli raztecséjo. Ka kak grdo vrág tam notri lezsi ino sze napinja i szvoje csemére v nász dáva, ne zselem nikomi to viditi.

Cse bi na ednom küpi gnoja na szterom vsze samrijo csrvjé escse te hŭdi dŭh lezsao, te bi tak namali prerazmeli, káksa je nasa dŭsa, gda nasz csemérje razkápajo. Znam, ka szí nihscse ne zsele té grdosztije v dŭso pŭsztiti! Znam to z toga, ka vszakoga vidim, ka sze szkrbno szmrdlivoga gnoja i blata ogible, naj sze njemi gor na csrevegl ne zgrábi — csi sze záto zse csreveo mili csloveki, kabi szí ga ne rad zovlacso, te miszlim szlobodno trdim, ka de sze njemi nemrtelna dŭsa tŭdi milila, ka jo ne zovlácsi, stero je Jezus pri szvétom krszti tak lepo oprao, ka tak lepoga na szveti nikaj nega, kak ona po miloscsi oprána dŭsa cslovecsa.

Cse szí pa nescsemo dŭse zovlácsiti, ne pŭsztimo hŭdoga v njo, kabi sze tam razpresztirao i nász na greh napelávao. Proti njemi moremo sztánoti. Kak? Kak v pamet vememo, ka nasz nikaj zse nadigáva, te bezsimo!

Kama? K Jezusovomi Szrci, stero sze ne szrdilo, csi szo ga glih ospotali, sztrjom koronali, krizsali, morili. Tü szem moremo bezsati, tü je tiszta velka mocs stera hüdogá dühá vrzse, nász pa gorizdigne. Jezus je pravo „Vido szem satana, kak blisz k dol z nébe szpádnoti“ i znova „brezi-méne nikaj nemrete“. K Iezusi, k njegovomi Szrci bezsimo záto dragi krscesniki, cse nescsemo szí düse po cseméraj zovlácsiti i ponizno i sztálno i goréese kricsimo k njemi, gda nasz kaj zacsne csemeriti „Jezusovo krotko Szrcé, po-mágaj ti mene.“

To na pomocs zazávánje, cse je sztánovitno odzsené hüdogá sz szrdámi vréd.

Szv. Mati cérkev nasz vsi ka je „Szrcé Iezusovo potrplivo i puno szmilenosztí“ (litanije Szrca Iezusovoga) toje kazse nam potrplivoszt i dá nam szmilenoszt, gda je na pomocs zazávamo.

Oh hodomo vszi zburkani k krotkomi Szrci Iezusovomi i kricsimo zavüpnó: „Jezusovo krotko szrcé, pomágaj ti mené.“

Szrcsen.

Miszel na Jezusovo poniznoszt!

Iezus Bogá Ocsé bogat szin — je v edne szíromaske device utrobi.

Jezus Goszpod nébe i zemle — v szmetljivoj stali med zsvinov v proszti jaszlicah v plenice poviti lezsi.

Jezus nemrtelen Sztvoritel — má mrtelno telo.

Jezus te náj szvetesi — prebiva med gresniki.

Jezus vszega imajitel i blázsensztva pipravitel — je v nájvéksih nevolaj.

Jezus vekivecsna pravica — je ogrizáván, lazsejo nanjega.

Jezus delivec zsitka i dike nebeszke — je na szramoten kríz s pribit.

Zakaj je bilo to szrcé tak ponizno?! Kabi sze tvoje oh gresnik ne gíz dávalo. Ali vüpas morebit drüge zavrzsti,

szebé za velko drzsati, sz pobožnosztjov sze stimati, szebé nad drüge posztaviti, vüpas to vcsiniti i sztem gizdávím szrcm pred poniznoga Jezusa pokleknoti? Ne genejo te njegove mile recsi, z sterimi te tak lübléno proszi „Vcsite sze od méne, ár szem jaz ponizuoga i krotkoga szrca.“

Oh naj te gene tá prosnja i proti gizdoszti za orozsje Jezusovo krotko szrcé szí vzemi na jezik i zavüpnó i dosztakrát szí zdihávaj vu szküsñjávaj proti poniznoszti „Poniznoga i krotkoga szrcá Jezus, vcsini moje szrcé tvojemí szrci szpodobno.“

Marijin.

Prepovedane dni gosztüvanja ne szlüzsi.

Szvéte Materecérkvi péta zapoved nam pod szmrtním grehom prepöve glaszo szvecko razveszeljávánje 1) *od prve advenszke nedele do pondelka po prvoj nedeli po trejkrálíh* i 2) *od pepelnice do pondelka po prvoj nedeli po vüzmi, po tak zvánój beloí nedeli*. Kresmár ki v tom prepovedanom vremení igro má, goszlar ki igra, mladina, ali sto koli, ki plése szmrtno zagresi. Ne poszlühnejo tei szv. materecérkvi, stera to vcsi, ka je Jezus vcsio i tak Jezusa zavrzsejo, gda njéno zapoved prelomíjo.

Záto je to prepovedano vremen notri vpelano, kabi szí krszsanszke düse k bozsicsi od lübavi bozse premislávale, stero je szin Bog do nász vöszkázao, gda je osztavo lepa nebésza i na té nevolen szvet trpet i mirát priseo, kabi mi ednok blázseni bili; k vüzmi pa od nasega od mrtvih sztanenja, naj bi sze düse nase za odicseno gorisztanenje szkrbele. I ka vidimo? Té velike szvetke sze nájvecs pijanoszti, necsisztocse doprneszé. Sziromák Jezus, v zibelki lezsis, mraz trpis, pa plésejo okoli tébe zse na Stevanovo, treh královo i prle escse, vnogi na sztáro leto zse!

Sziromák Jezus z groba sze zdignes, odicseni szí i z veszéljom kázses düsicam odküplením grob szvoj i právis vas grob tüdi táksi bo, lübite me — i düsice odküplene

sze komaj vcsákajo, kabi predga minola na vüzemszki pondelek i bi sze odprlo plesziscse, gde njim ne trbe odicsenoga gorisztanenja, nego szvecke tepesije.

— Sziromák Jezus, csi trpis ne márajo za tébe, cse sze veszelis te osztávijo i nescsejo sze pri tebi z peszmami z molitvami veszeliti — vredni szo te ti oszkrunjenci tvojih velikih szvétkov? Nikak ne!

Krscseniki verno zdrzsimo to péto zapoved i v tom vüzemszkom vremeni na szvecke igre i plesz neidimo pred pondelkom, steri je po prvoj nedeli po vüzmi i te tüdi szamo v postenoj szvádbi sze je szlobodno posteno i trezno veszeliti.

Edna Zdrava Marija.

Po puntariji vszigdár veliki zgübicsek má szv. matičerkev, posebno je besznela proti njoj v oszem nájszelom sztoletji francoszka reberija. Szto i szto dühovnikov szo na moriscse zvlácsili i szpomorili neverni liberalci. Med temi postenja vrednimi dühovnikmi je bio Raclot dühóvnik tüdi mantrnik.

Gda bi ga l. 1794. dec. 8-ga pred szodnijo pelali, edna mláda zszenszka sze je priblizsávala k njemi, stera je to návado mela, ka je dühovnike z grdimi spotlivimi recsmi drázsila. „Radi bi csüli — kricsala je med strahsnim kunenjom — kak bode té pop govorio.“ Raclot, kak je szledkar tá zszenszka száma vadlúvala, je en nepopiszliv pogléd vrgeo na njo i njoj pravo „oh molite za méne.“ „Sto? . . . Jaz? . . . Za tébe? . . . drla sze je tá divja zszenszka.“ „Ja oni, postüvána goszpá, odgovori dühovnik — naj molijo szamo edno „Zdravo Marijo“ za mojo szirromasko düso stera za malo vremena pred bozsi szodpride.“ Na to zszenszka odgovori: „No dobro je, vcsinim.“ Ali komaj je obezsala, zse sze szpreobrnuola.“ Vküp je roké szklenola i molecs i jocsics je szprevodila dobroga dühovnika na moriscse.

Szmrt pobožsnoga dühovnika jo je na pobožsen zsitek

genola. Osztávila je prvejso grehsno pot i sze je szmile-
noszti delam prekdála. Za zadosztacsinenje szvojih grehov
je vszako leto v Maria Einsiedeln romala i to dugo pot
peski napravila, po poti beracsila, csi je li zadoszta
prémozsa bila.

Escse dnesz dén szi gucsijo Mirepoix-a sztanovniki od
té velike pokornice, stera sze velike sztaroszti vesákala, i
veliko pokoro do szlednje vüre delala. Szmrt njoj je lehka
bila, Jezusa je kszebi vzéla i zsnjim mirovno potúvala na
ov szvet pred mili szod, gde jo zagovorila tiszta dobra
Marija, steroy naceszt je vtisztom hipi zmolila edno
„zdravo Marijo“, gda szo milijoni zavrgli dúhovnike i vszo
krscsanszko katolicsanszko pravico.

Po lizti „Virágos Kert“

Marijin.

Pokore szvesztvo.

III.

Molitev pozsalúvánja.

Veszkoncsano dobrotiven i szmileni Bog ! jaz nevolen
gresnik szi z poniznosztjom pokléknem pred tvoje
szvéto lice ino kak raszipni szin kricsim k te
bi : „Ocsa moj ! pregrehso szam, ne szam vreden,
ka bi sze za sziná tvojega imenűvao !“ Oh kak
vnoga je moja hűdoba, kak velki szo moji grehi, kak
globoko szam sze pogrozo ! Z onoga vrtéla, vu steroga
szam sze neszpametno szűno, sze z szvoje moci odszlo-
boditi nemrem. Zátó ob dobrotiven Ocsa ! ponűdi meni
szvojo roko, podpiraj mené, tvoje nevolno grehsno dete.
Raztopi szrcé moje vu ognji lűbéznoszti, naj bi hűdobo
szvojo britko objokao.

Lűbléni Ocsa ! kak dobrotiven szi bio ti proti meni i
jaz szam z nezahválnosztjom placűvao tvojo dobroto ! Ti
szi méne na kep i szpodobnoszt tvojo sztvoro, vu neduzs-
noszt i z miloscsov obleko moja dúso pri szvétom krszti ;

jaz szam pa oszkruno kep tvoj z grehom, i milosztno opravo moje düse z hüdobov zavlácsó. Oh kak vnogokrát i kak jáko szam te jaz zbantúvao! Ali ti nescses szmrt gresnika, nego naj bi sze povrno ino bi zsivo. Záto^u vu tvojoj neszkoncsanoj milosci sze vüpjócsi k tebi kriesim! Ocsa moj odpüsztí mi, vzemi me nazáj vu tvojo miloscsó :

Oh Jezus, Zvelicsitel pogüblenoga cslovecsánszkoga národa! na ono tvojo lübézen, z stérov szí nigda povrnjene gresnike k szebi prijao i z tñjimi k ednom sztolí szí szedo, proszim tebé, nezavrzi mené nevolnoga gresnika i bojdi mi szmileni. Zmiszli szí na krvávi znoj steroga szí za moje grehe na Olivetszkom bregi pretákao, zmiszli szí na szkuze, stére szí nad zgüblenov ovesicov pretocso, zmiszli szí na trplejnje, stéro szí vu tvojem zsvílejñji od hüdoga szveta mogao gorivzéti, i nedopüsztí, ka bi té znoj krvávi, té szkuze, to trplejnje za mojo düso na kvár prisla! Oh kak britko more bití moje pozsalüvánje, csi zracsunam one neszmilene vdárce, z sterími szo szvéto tejlo tvoje za méne vmárjali, — csi glédam osztro trnje, sterih korono szo ti na glavo potehszili, — csi vidim prezsemeten krízs, steroga szo moji grehi na tvoje rame polozsili. Oh moj Jezus! kelko kaple krvi szí ti sztocso, telko szkuz bi mogeo jaz tüdi prelejáti, csi sze zglédnem na Kálvário i zmiszlim szí, ka szo te tam grehi moji rázpnoli, i za volo moje hüdobe szí mogo spotlivo szmrt gorivzéti! Oh gda bi sze znao tak britko jokati, kak Peter; tak szkuzé prelevati, kak pokoro csinécsa Magdalena! Zdihávam szí z pokornim publikánusom. „Goszpodne! bojdi szmileni meni gresniki!“

Düh szv., vretina vsze miloscsé, kak dosztakrát szam zaprávlao tvojo miloscsó! Ti szí me vu szv. krszti za cérkev bozso poszvéto, jaz szam jo pa z szvojimi grehi oszkruno. Ti szí vu mojem szrcí vuzsgao szvetloszt vere i pravice, jaz szam pa lübo dela temice. Ti szí me vu szv. férmi za Krisztusovoga vojáka posztavo, jaz szam pa neverno odsztavo krízs ino szam sze vu szlüzsbo satana pogodo. Ti szí me z blagoszlovom obdeljávao, jaz szam szí pa z szvojimi grehi preklénsztvo zézvao na szébe. Oh düh lübéznoszti, szmiluj sze meni! Sztrszi szrcé moje z bojznosztjov od szoda, napuni düso moje z sztrahotov

vecsne pravicsnoszti, vuzsgi znova dolvgásneni ogen bo-
zsánszke lübéznoszti vu mojem szrci. Amen.

3. *Mocsna oblüba.*

Csi kaj prav z szrcá pozsaltüjemo, od onoga bodemo
sze ogibali, ono vecs vesiniti nescsemo. Vu szpovedi vesi-
njeno oblübo zdrzsati je nej rávno lehko delo. Kama duzse
je lezsao cslovek vu grehi, tem bole zsmetno sze odszlo-
bodi z njega. Návaden gresnik pa celo szvojo volo more
vküpszpotreti, csi scsé szvoje navajene grehe ta püsztiti.
Kak da csi cepika zse korenjé püszti vu zemli, te sze
zsmetno dá vöszkübnoti, tak csi szo grehi zse szrcé opleli,
te sze zsmetno z njih odszlobodi. Mi gresnicje szmo vno-
gokrát szpodobni k szpajocsim vucsenikom na Olivetszkom
bregi. Gda je zbüdo nje Goszpod, te szo zsalüvali, szra-
motili sze, ka szo tak szlabi, ali csi szo glih previdli szvojo
szlaboszt i njo pozsalüvali, szfalila njim je mocs i oni szo
znova zászpali. Zátó njim je pravo Goszpod: „Düsa je
toti pripravna, ali telo je szlabo“ to je: steli szo obládati
szvojo szlaboszt, ali ne szo meli zadoszta moci, ka bi
telo obládali. Z priszpodobnim tálom mi sze tüdi vecskrát
z gresnoga szna gorsztepémo, szramotimo sze, scsémo sze
pobogsati; ali szebé szplój vkrajodtrgnoti od greha, szvojo
volo szplój na dobro vugibati, na to sze za szlabe csütimo,
ár szmo sze po návadi vu greh zalübili, steri sze je kak
kacsa vpleo okol nasega szrcá, ali kak szv. Augustin
právi: „Návaden greh, kak kameni krizs tehzi, tak ka
szi ga nemre szam odválati, csi szamo, kak angel kamen
Krisztusovoga groba, zgoránja miloscsa ga neodvála“. Tak
bozso miloscsó potrebüjemo, naj bi ona podpérala naso
szlaboszt, ino vu opesanji okrepila.

Ovo pred vász posztávim nisterne példe, kak more
mocsno oblübo zrdzsati, naj bi sze na priszpodobno csi-
nenje pobüdili.

Gda szo sze Izraelci pod ravnanjom szodecov na bol-
vansztvo dáli, za toga volo je Bog njé dao vu roké njuvi
nepriátelov i oni szo med sztiszkávanjom etak kricsali k
Goszpodí: „Pregrehsili szmo, vesini z nami, kak sze tebi
vidi, szamo zdaj nász odszlobodi!“ Eta govorécsi szo krive
bolvanszke bogé odsztavili ino szo právomi Bogi szlüzsili.

I Bog sze szmilűvao nad njuvov nevolov. Tak mores i ti gresnik csiniti: vsze krive bogé vkűpszpotrejti, zdajsnje grehe, vu stere szí zalűbleri, mores odsztaviti, hűdo pajdástvo zavrzsti ino szamo Bogi jedino szlűzsiti; szamo tak nájdes pri njem szmilenje. Ali k szpovedi hoditi vszaki dén, vu szrci pa nadale do blizsnjega csemére nadájati, dale pijancsivati, ruzsno preklinjati, to je ne mocsna oblűba, nego debela lázs, z sterov szí steo Bogá zapelati, ali szamo szí szam szebé oszlepio.

Raszipni szin vu szébe povrnovski je eta gucsal: Gorisztánem i so mo k mojemi ocsi.“ To dobro nakanenje je tekáj szpuno. K ocsi je pot duga i tezska bila, sztroska je pa ne meo, ka sze mogao na kodivanje dati. Bogat i lepo oblecseni je odsztavo ednok ocsinszko hizso, kak cotav szíromák sze zdaj vu njo nazájpovrno. Kak je mo-geo trepetati na ono miszel, ka do njemi pravili ocsa, kak do ga glédali poznánci, gda de sze z njimi vu tak zapűscsenom sztálisi szrécSao. Ali njega je vsze to ne odvrnolo od szvojega mocsnoga nakanenja, k ocsi sze nazájpovrno. Ka szí je goridjao, to je doprneszo. Tak je vreden, ka bi ga pred nesztálnoga csloveka vu mocsnoj oblűbi za pėldo posztavo. Szvecki pogléd, kriva szramota tűdi to sepecse vu vűha gresniki: Ka do ti lűdjé pravili, csi sze nájednok odtrgues od tvoji pajdásov, csi te vecs nedo vidli vu kresmi. Kak do sze szmejáli z tébe, csi bodes sze prosztejse oblácsó, v cėrkev hodo, bogámolo. Vszefelė cone do ti zmislávali, ali neposzlűsaj njé, nego jedino tvojo dűsnoveszt, stera te na szpreobrnjenje opomina, nej szveti, nego Bogi sze mores poviditi.

Kak je Zakeusa szrcé prvlė k bogásztvi prirascseno bilo i dűnok, gda ga je bozsza miloscsa preszvetila, eta je pravo: „Goszpodne! polovico vrednoszti moje dám szíromákóm i csi szam koga vkom znoro stirikrát telko njemi nazájpovrném!“ I Iezusi sze povidla tá oblűba, záto ga je potrostao govorėcsi; Dnesz je zvelicsanje vcsinjeno etoj hizsi.“

Gda bi od ednoga pűscsenika szpitávali, stera bi bila vu nébo pelajocsa teszna pot, on je etak odgovoro: „Nasa nagnejnja obládati, hűde návade vtreti, zsarėcso telovnoszt vgasziti i volo naso szploj na Bogá zavűpati i vsze to z mocsnim nakanejnjom doprneszti — to je vu nébo pela-

jocsa teszna pot.“ Po toj poti more vszaki gresnik hoditi, na steroj njemi nájvecs hűde návade prizadevajo, kak trnje njegove sztopáje vu naprejidenji nazájzadrzsáva.

Za pobogsanje naszledűvánja vrejdno peldo nam dáva szv. Augusztin, ki szam právi od szébe, ka je tak nava-jeni bio na priszéganje, ka je z njim dosztakrát pregrehso. Ali po szvojem szpreobrnjeni je z szébe celo vőztrebo to hűdo návado, tak ka je szledi lehko piszal od szébe : „Sto je csűlo mené zdaj priszégati? Pa szam nigda szplój navadjeni bio na té greh. Ali od prve minute mojega po-bogsanja szam sze vojűvao proti tomi grehi i vu vojű-vanji od Bogá pomocs proszo. I Bog mi je dal szvojo pomocs ino okrepo tak, ka mi je zdai nikaj nej lezsejse, kak ne priszégati. Opominam vasz záto nigdár bojazno nepravte : Sto bi mogao to ali pa eto odsztaviti?!“

Szv. Bernát pa eta právi : Nikaj nega, ka nebi mogli z mocsnov volov, szkrbnim delom z pomocsjov bozse mi-loscse doprneszti. Pravico teh recsih je szpoznao pri ednom gresniki. Ednok je eden návaden gresnik prihájao k njemi, ki je sészto bozso zapoved z shebom zse dugi csasz vszaki dén prelomo. Zsalosztno sze tozso, ka je na telko rob toga greha, ka nestima, ka bi sze od njega szamo eden dén mogao zadrzsávati. I té szvetnik je pred njega posz-tavo, kak szi podkopa zdrávje z tém grehom i kak pre-vecs zbantűje z njim Bogá, i te je mocsno na njega zapo-vedao, naj sze zadrzsáva tri dni od toga greha na csészť szv. Trojsztvi i Krisztusovomi britkomi trplejnji, ár szamo tak dobro szpoved oprávi. Po trej dnévaj nazájpride té gresnik i pripovidáva, ka szponim na Krisztusovo bicsű-vanje z trnjom koronanje ga je vu vrejmeni szkűsáve na telko pomoglo, ka sze tri dni od toga greha zadrzsao. Szv. Bernát ga zdaj znova opominal, naj bi sze tri dni po tom na csészť Bl. D. Marii, po tom pa tri dni na csészť szvojemi angeli varűvácsi i tak vszigdár na tri dni dale zadrzsávao. Gresnik je z dobrim nakanejnjom gorivzeo tanács, i od szvoje hűde návade sze naszkori odszlobodo ino do szmrťi csiszto zsivo. Naj naszledűjejo té tanács vszi oni, ki to miszlijo, ka návaden greh nemrejo odszta-viti. Probajte z malim, ali vcsaszi neopesajte, te kaksté sztarovicsen greh z szrea vőztrebite.

Tak je csino poganszki vucseni Plutarch, koga mod-

roszt szo vu vremeni Traján csaszara za velko stimali. Té imeniten poganszki vucsitel je poszebno nagnjeni bio na nágle csemére i pijansztvo. Ali proti obojemi naguejuji sze je z naszledüvajocsim tálom vojüvao: „Zaprva szam szí szamo to mocsno goridjao, ka sze szamo eden dén nemo szrdo. Gda szam to presztal te szam na dvá, tri dni, szledi na tjédne i meszece potégno mojo oblúbo i obládal szam húdo naturo. Od pijansztva szam sze tůdi odvado tak, ka szam od dnéva do dnéva vszigdár menje pio i naszlejdnje szam na telko priseo, ka szam vecs zmernoszti nigdár ne prelomo. Kak oszramoti példa toga pogana vnoqe szlabe, inlácsne krscsenike, ki vu zvelicsanji szvoje dűse vsze za zsmetno stimajo, ino sze od vojűvanja vcsaszi vu zacsétki zoszágajo.

Ki sze zaisztino scsé pobogsati. on sze naj priprávi, ka de sze dugo i tezske mogao vojűvati proti szvojemi návadnomic grehi, on szí neszme miszliti, ka ga szkűsáve nájednok povrzsejo. Csi de hitro pomenkával, te necsiszti dűh — kak je vu evangeliumi szpizsano — k szebi szedem od szébe hűjsi dűhov vzeme, naj bi szí z njuvov pomocsjov vu dűsi nazájsszpravo meszto, odked je bio odegnáni. Szpoznal je to ober szébe szv. Hieronim, ki csi sze je glih vu pűszlini zdrzsával i tam szvoje telo osztro vmárjal dűnok szo ga vu tom szamosztani vnoqe szkűsáve goripoisz kale z preminocsega zsvilejnja. Z pobožsnim mislejnjom je steo njé odegnati, vnogokrát je z szkuzami mocsal Krisztusovo razpetjé; vu bethlehemszko votlino sze potégno, z korenjom hráno, z vodov napájao; posztela njegova je bila gola zemla, vankis pa trdi kamen vsze sze poszűhso od poszta i vnogoga veroszűvanja i escse dűnok szo ga motile telovne szkűsáve. Escse osztrej je zácsal kastigati szvoje tejlo, z bicsűvanjom njé razdrápati i szamo po vnogom joesi, molitvi, premislávanji od poszlednjih csetvérih del sze je odszlobodo od szkűsáv i vu dobrom sztálno szlűzso Bogi.

Szv. Anton pűscsenik, gda szo ga njegovi vucsenicje pitali, ka bi bilo nájvékse orozsjé proti szkűsnjávam, je eta odgovoro: „Verte mi, brátja, satan sze boji od veroszűvanja, od molitvi, od poszta, od zvolenoga szíromastva, od szmilenoszti i ponizuoszti, poszebno pa od gorécse lűbavi

do Jezusa; znamenje njegovoga krizsa ga pa szamo obláda ino odtira“ Vzemi pokorocsinécsi gresnik vu roké to ponűd-jeno orozsjé i ne sze ti bojati, ka vu prvejse grehe nazáj-szpadnes.

(Dale.)

Szobocsánec.

Glászi z domácsih fár i z celoga szveta.

Nas liszt. Hvála Neptepenoj Devici Mariji, liszt nas sze siri. 2300 lisztov zse ne doide, 100 vecs szmo mogli za 4 sznopicsom stampati. Li naprej csasztilci Marijini.

Rednikovo na glaszdávanje.

Vszem nasim vrlim narocsnikom zselemo veszéle vűzemszke szvétke! Bog daj. kabi jih liszt Marijanszki z csisztov dűsov i z nevtepenim szrcom najseo i dávaó ná-vuke od pobožsnoga zsitka, po sterom pride odicseno gori-sztanenje.

Vszem. Ki szo szí prvi liszt narocsili, morejo do 12-ga sznopicsa csakati i te vűsztopiti, csi sze njim liszt ne do-pádne, ali neimajo obsine szí ga naduzse narocsiti. V prvom sznopicsi je vsze na ténko povedano. To leto szo duzsni vsze obdrzsati ki szo 1-ga obdrzsali i no za nje 2 K platiti. k leti lahko vűsztopijo.

Dári za ponávlanje cserenszovszke cérkve na szpome-
nek 50-letnoga razglasenjá verszke pravice od Marijinoga
nevtepenoga proprijétja vkúp dani:

3. Na Szrea Jezusovoga oltár:

1. Od szpovedálnice ¹ osztalo	—	frt 90	kr.
2. Drűzsbeniki Oltárszkoga Szvesztva	2	" 10	"
3. Zvűnszki	7	" 03	"
4. Pri oltáraj z nalecsenih krajcarov	6	" 30 ¹ / ₂	"
5. Sostarszka drűzsba	100	" —	"
6. Mlinarszka drűzsba	100	" —	"
7. Szabolszka drűzsba	100	" —	"
8. Ofer na vűzem	151	" —	"
9. Ofer na szprotolesnje krizsovo	116	" 70	"
10. Ofer na julija 24-ga	75	" 70	"
11. Ofer n jeszenszko krizsovo	107	" 22	"
12. Z obcsin i z sztárih oltárov z cigla, kamna je prislo	206	" 70 ¹ / ₂	"
Vsze kűp	973	frt 66	kr.

Oltár pride z gori posztávlenjom vréd . 853 frt 50 kr.

Málari, za ocsiscsenjé sztárih kepov, razmetávanje ol-
tárov skér za ocsiscsénje cerkveno, szvila, zseleznica, po-
krovec za pokrivanje szlub velikoga oltára:

	84 frt 44 kr.
oboje vődávanje	937 frt 94 kr.

Osztáne esiszto z delpűscsenim ⁰/₀ 55 frt 72 kr.

Klekl Jozsef,
bivsi kaplan.

Szpoznano i pohvaljeno v Szomboteli na vöposztavlanji leta
1903-ga. V. St-Louisi (v Ameriki!) z szrebrnov medalijov.

LEWISCH ROBERT

sztebrov riszanje, oltarov zidanje,
ooo zlatarsztvo i malanje ooo

Dölavnic: Na vogli
Kalvarijszke i Csillag-
vífice.

SZOMBOTELI.

Stacun:
premonitrejaska
hízsza.

Novi oltari, predgance, krsztnei
sztüdenci, szpovednice, cerkvene
===== sztolice =====

i. t. d. poleg danoga ali od
mene napravlenoga nacsrtá.

Lurszke Marije votline

Bozsi grobi =====

vszakovrsztina nacsrt; cena po-
leg velikocse i delanja.

SZTOJECSI MALI SZTEBRI

v ümetnom izdelovanji iz Cirbola-dreva, namalani i po-
zlacseni.

Sztárik oltarov, predganc i sztebrov popravlanje. Cerkvih
malanje, najprosztese i najjemenítese.